Культура беларускіх зямель

План урока:

- **Царкоунае будауніцтва;**
- **Мастацтва;**
- **Пісьменнасць. Помнікі пісьменства.**

Цар… будаўніцт…

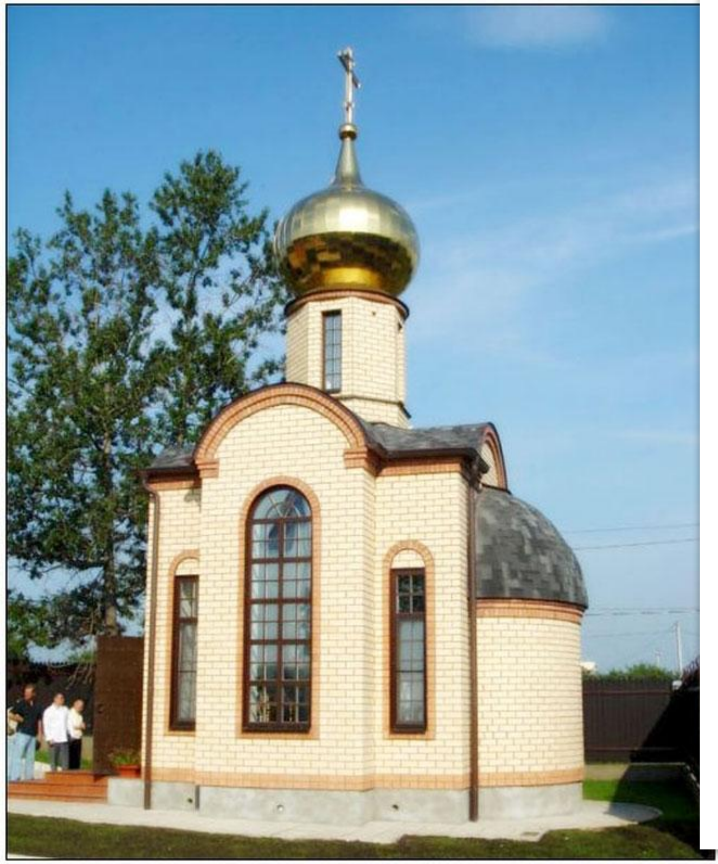

- **Першыя хрысціянскія цэрквы на беларускай зямлі будаваліся с дрэва. Цалкам верагодна , што іх ставілі на месцы былых язычніцкіх свяцілішчаў.**
- **Выдатным дасягненнем сярэднявяковай беларускай культуры з'яуляюцца помнікі мураванага дойлідства, пераважана цэрквы.**
- ***Мураванае дойлідства*** **– гэта узвядзенне будынкау з каменю і цэглы, змацаваных вапнавым растворам.**
- **Мураваныя будынкі прыгожа**

Сафійскі сабор у Пола

Спаса-Е кая царква у П

Барысаглебская царква у Г

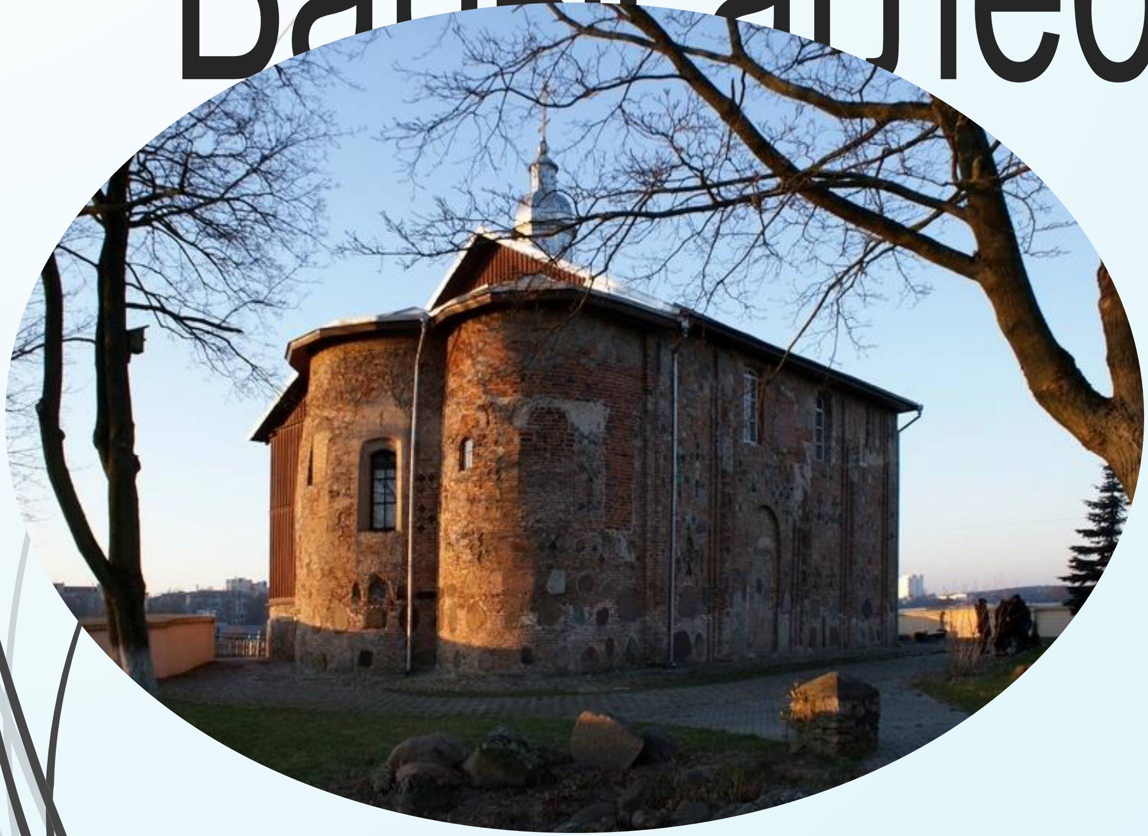

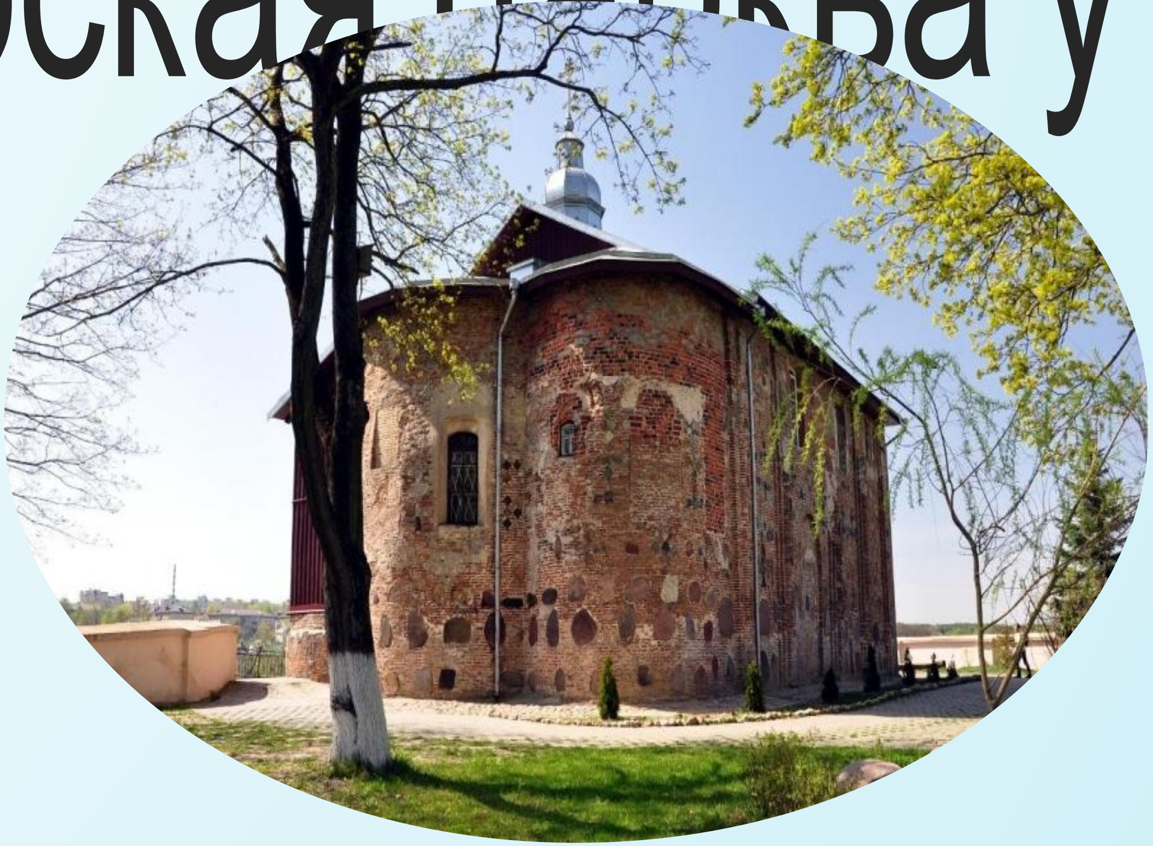

Мастацтва

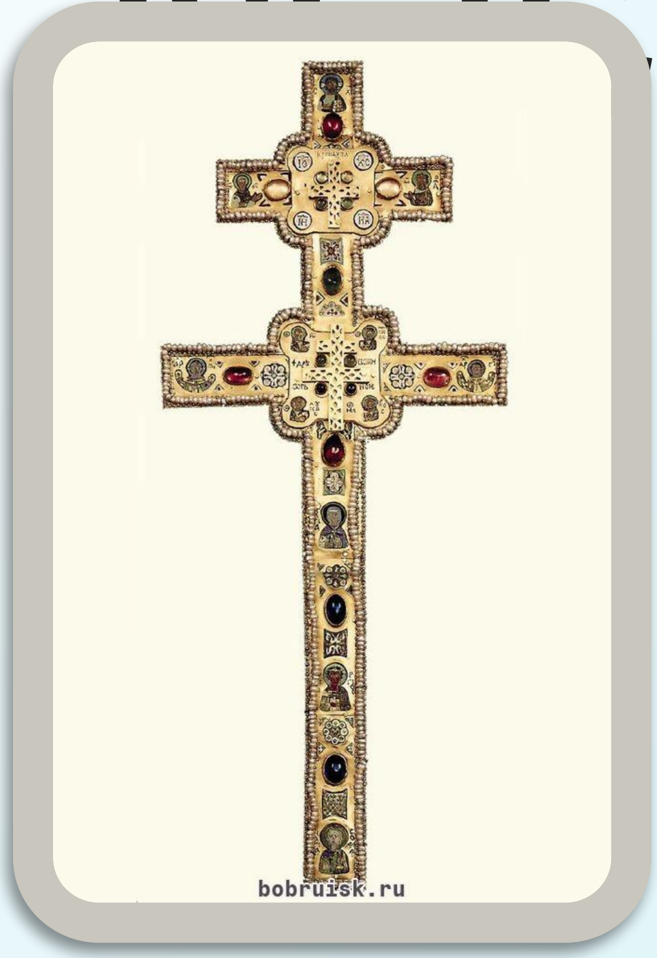

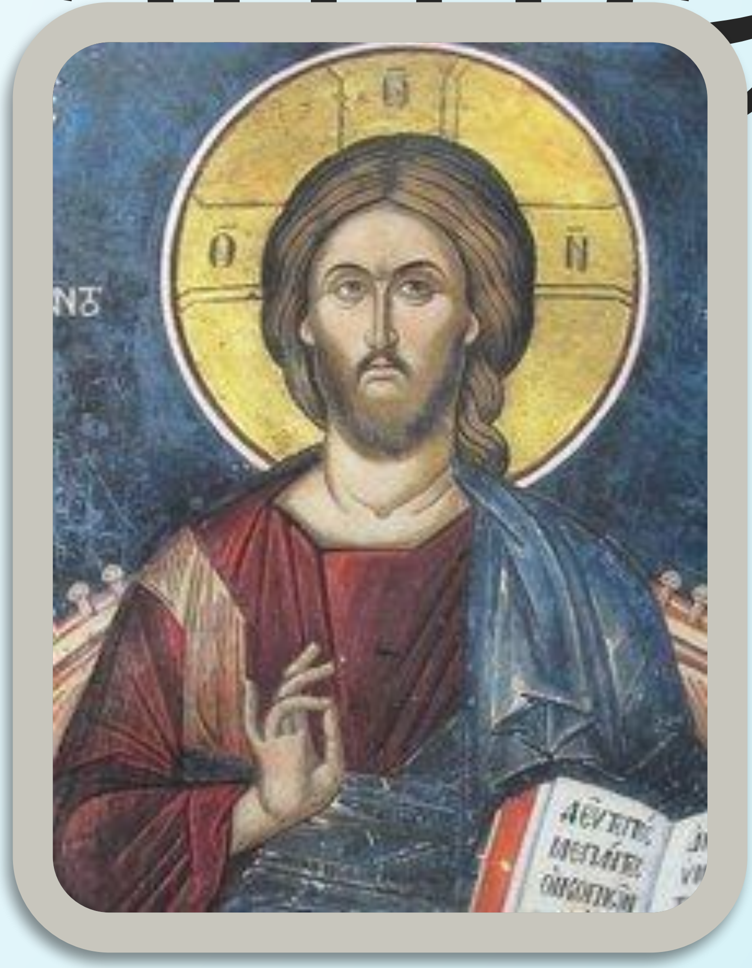

- Хрысціянскія цэрквы звычайна упрыгожваліся фрэскамі і абразамі. Так, у Спаса-Ефрасіннеускай царкве усе сцэны і слупы былі размаляваны фрэскамі.
- ***Фрэска*** – гэта жывапіс вадзянымі фарбамі па свежай

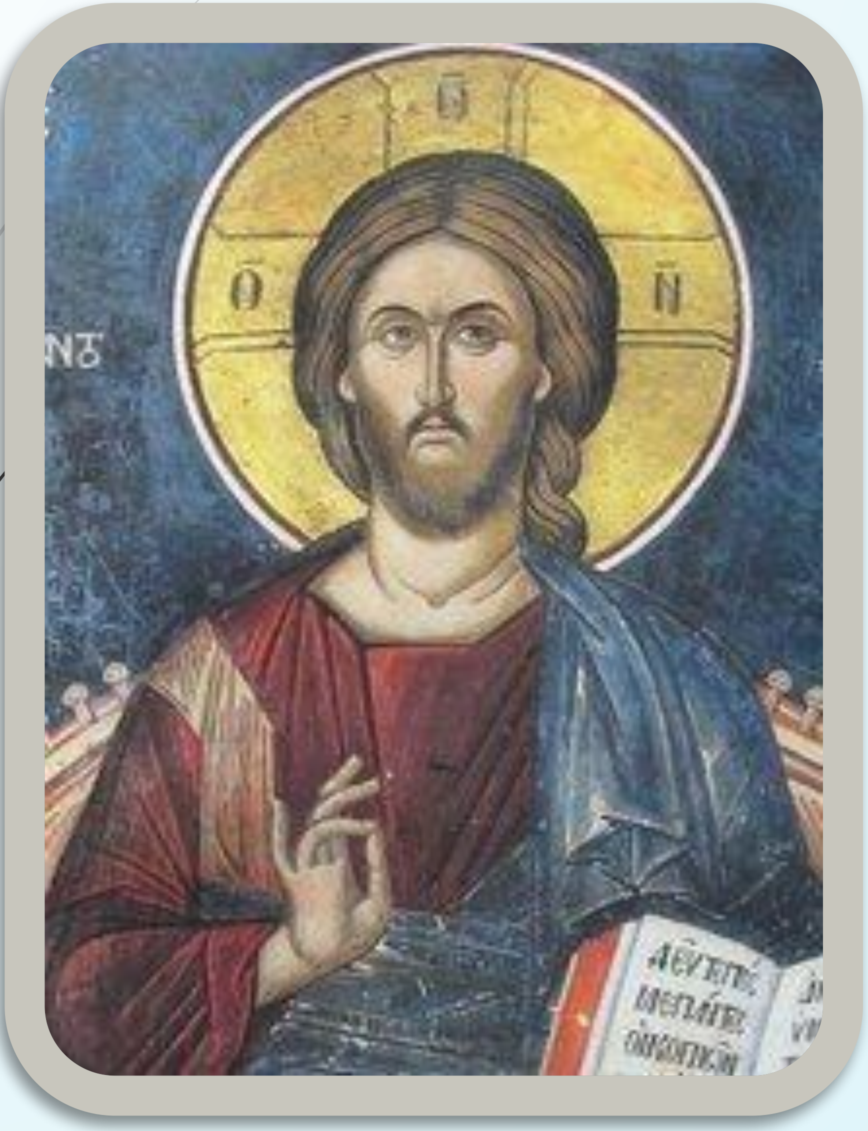

- Сярэднявяковы жывапіс на беларускіх землях быў прадстаўлены таксама кніжнымі ***мініяцюрамі***.

Мініяц а евангелля, 13

- У беларускіх землях *11-13* стст. Былі распаусюджаны розныя творы дэкаратыуна-прыкладнога мастацтва. Сярод іх прадметы побыту, упрыгожанні, зброя, посуд, абразкі з выявамі святых, шахматныя фігуркі і інш

Крыж … нні Полацка

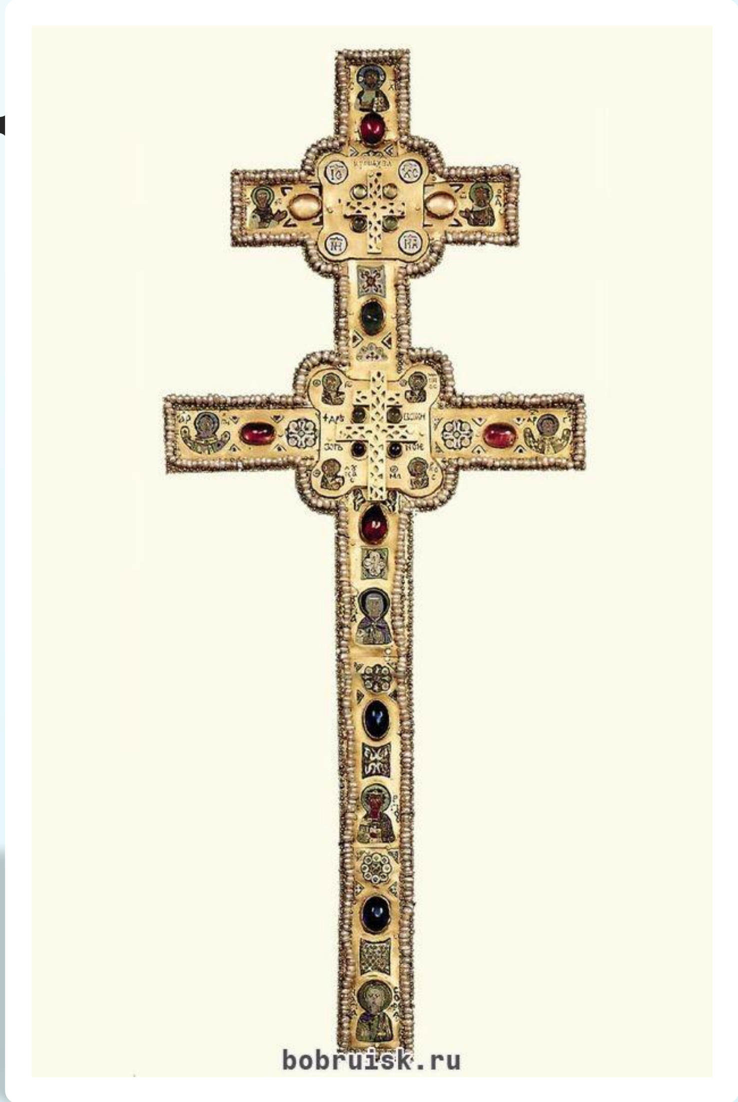

- У *11* ст. у Полацкай зямлі ужо добра была вядома кірылічная пісьменнасць. Аб гэтым сведчыць надпіс на плоскім камяні, які быу знойдзены у падмурку Полацкай Сафіі, а таксама надпісы на прасліцах, амфарах, камянях, берасцяныя граматы.

ень

Берестяная грамота

Аповець мінулых гад

- Сярод рукапісных царкоуных кніг самая ранняя – “Тураускае евангелле” – створана у 11 ст. Акрамя мініяцюр, аб якіх вы даведаліся раней, ***евангелле*** упрыгожана загаловачнымі літарамі, якія намаляваны чырвонай, сіняй, зялёнай фарбамі.
- Кнігі у той час пісалі на ***пергаменце*** – спецыяльна вырабленай тонкай скуры маладых жывёл. Лісты рукапісу складвалі у сшыткі і сшывалі. Вокладкамі служылі дзве дошкі. Такая кніга мела выгляд скрынкі, якая зачынялася з дапамогай спражкі.
- Такім чынам, насельніцтва беларускіх зямель у сярэднявякоуі мела своеасаблівую культуру даволі высокага узроуню

Евангелие

Дзякуй за увагу!